

Men kan vi dog ikke drøfte det, der er det helt topcentrale, og det er jo spørgsmålet om, hvorvidt forældre må betale mindre beløb, og dér tror jeg simpelt hen, vi må se i øjnene, at det foregår. Og jeg er næsten lige så sikker som amen i kirken på, at inden vi når ud af det her folketingsår, er der for folkeskolens elever fastsat nogle bestemmelser på det her område, som klart siger, hvordan reglerne er, og at det kan en skolebestyrelse og en skoleledelse frit afgøre inden for de rammer, der nu bliver lagt. Og det skulle vi måske have gjort for mange år siden, men det kan ikke hjælpe at græde over noget, der ikke er blevet gjort.

Man må altså se at få rettet op på det, og jeg ved ikke engang, om det er en fejltagelse, for det foregår hele landet over, og den socialdemokratiske ordfører kan heller ikke være uvidende om, at man gør det for at få tingene til at hænge sammen økonomisk og få så mange som muligt med. Der er et vist budget, og hvis man skal sende mange af sted, bliver der færre, der kan komme med i det øjeblik, man ikke selv betaler noget for det. Det er simpelt hen logik.

Bruno Jerup (EL):

Det topcentrale afhænger jo af forholdet til grundloven og forholdet til gældende lov. Det er det centrale, og så har man selvfølgelig nogle politiske holdninger til, hvordan grundloven skulle have været skruet sammen, eller hvordan den gældende lov skulle have været skruet sammen. Men det er en helt anden diskussion.

I 1980 opfordrede ombudsmanden undervisningsministeren til at tydeliggøre lovgrundlaget vedrørende forældres betaling af udgifter i forbindelse med ekskursioner m.v., men det kom der ikke meget ud af. I forbindelse med udarbejdelsen af den nye folkeskolelov i 1993, altså 13 år senere, blev der lavet en lille og utilstrækkelig lap i § 49, hvor det nu hedder, at kommunen dækker udgifter til folkeskolens undervisning, hvor der tidligere kun stod »udgifter til folkeskolen«.

Ombudsmanden har i sin redegørelse fra november i år anført, at han stadig mener, der mangler lovmæssig hjemmel, og at lappen fra 1993 ikke dækker, og samtidig lægger ombudsmanden op til, at der skal etableres en helt ny model, når det gælder forældrenes betaling for deres børns deltagelse i ekskursioner. Frivilligheden i forbindelse med lejrskoler og andre aktiviteter skal fremover betyde, at det er frivilligt, om forældre vil betale, og at det ikke får

konsekvenser for barnet – i modsætning til nu, hvor frivilligheden betyder, at barnet udelukkes fra klassens fællesskab.

Den model, som ombudsmanden skitserer, vil efter min opfattelse ikke begrænse hverken klassernes mulighed for at samle penge ind til en rejsekonto, skolens muligheder for at modtage mindre pengebeløb fra forældrene eller muligheden for at lave forskellige typer af basarer og skaffe penge på den måde. Den vil derimod forhindre, at der skal være en konkret sammenkædning af det enkelte barn og den enkelte forælder, og det er en vigtig pointe.

Med tanke på den langsomhed, ministeren hidtil har lagt for dagen, har Enhedslisten fundet det nødvendigt at fremsætte det beslutningsforslag, der er til debat i dag, for på den måde kan Folketinget over for ministeren markere, at nu er det alvor, og at der skal ske noget. Sagens kerne er ganske simpel: Det kan ikke være rigtigt, at folkeskolen lovligt skal kunne opkræve betaling for undervisning, og det er indlysende, at det, der foregår på ekskursioner og på lejrskoler, er undervisning.

For det første foregår lejrskoler og lignende aktiviteter i skoletiden, og det samme gælder forberedelsen og efterbehandlingen. Ministeren har i andre sammenhænge været meget energisk, når det gælder om at fastslå, at det kun er undervisning, der må foregå i undervisningsdagene og i undervisningstiden. Jeg tænker her på debatten om gymnasiernes dagsværk og debatten om aktiviteterne på Tvindskolerne. Det er det ene.

For det andet indgår disse aktiviteter i lærernes undervisningsforpligtelser, og for det tredje bliver børn, der ikke tager med på lejrskole, pålagt anden undervisning, som det hedder, f.eks. i en parallelklasse. Det vil sige, at der ikke er nogen tvivl om, at lejrskoler også hører under undervisningen, således som loven er formuleret og ifølge den måde, den skal forstås på. Ifølge folkeskolelovens §§ 2 og 49 kan skolen ikke lovligt kræve penge af forældre eller værger til undervisningsformål, og derfor kan man sige, at det sådan set burde være indlysende klart, allerede ifølge den nuværende formulering af lovgivningen.

En lovændring, der vil give skolerne ret til at opkræve penge hos forældrene, vil få meget kedelige følger. Ministeren må jo huske på, at børnene ikke selv vælger deres forældre. Derfor kan de ikke blive gjort ansvarlige for, hvor mange penge forældrene har, og derfor må det